

Foto: Depositphotos

V gradbeništvu tudi letos pričakujejo dvomestno rast

Predvolilno leto je polno obljub, gradbeniki pa si želijo predvsem stabilen trg brez večjih vzponov in padcev.

Andreja Šalamun

»Po zelo nizkem izhodišču v letu 2016 je lani panoga zrasla za okoli 17 odstotkov, tudi letošnja rast bo dvomestna,« pravi Jože Renar, direktor Zbornice gradbeništvu in industrije gradbenega materiala (ZGIGM) na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). Dodaja, da pričakujejo nekajletno rast, ki pa je po desetletju občutnega zaostanka nujna, če ne želimo gospodarskega zaostanka države.

Renar rešitve za gradbena podjetja ne vidi v velikih projektih. »Noben projekt ni nič posebnega. Pomembno je, da jih je veliko in da so enakomerno porazdeljeni. Veliki projekti so precej tvegani, ker zahtevajo velike vložke in ko je vsega konec, se vse ustavi. Da zagotovimo kontinuiranost, je treba velike projekte umestiti med manjše, s čimer gradbenim podjetjem zagotovimo delo in konstantno rast,« opozarja.

Poudarja, da potrebuje gradbeništvu tudi ustrezno socialno pozicioniranje, saj da mladi zaradi velike

negotovosti ne želijo več vstopati v gradbene poklice, česar v bogatejših državah ne poznajo. »Zato želimo ustrezno ureditev socialne varnosti zaposlenih ter ustanovitev paritetnega sklada za gradbeništvu, kot ga imajo evropske države. Sklad lahko ustanovimo samo v času rasti, zato je nujno, da ga ustanovimo zdaj,« pravi sogovornik.

Težava ostaja pomanjkanje kadra

Tudi v Pomgradu se, kot v večini podjetij v panogi, soočajo s pomanjkanjem tehničnega in inženirskega kadra. Iztok Polanič, predsednik uprave omenjen družbe opozarja na opazno pomanjkanje domačega operativnega kadra. Sistem vajeništva je v povojih, vpisi v zelene srednje poklicne šole pa so slabi. Poudarja, da gradbeništvu potrebuje kader s končno srednjo poklicno ali strokovno izobrazbo (zidarje, tesarje, strojnike gradbene mehanizacije, mehatronike, oblikovalce kovin, asfalterje, delovodje).

»Paritetni sklad za gradbeništvu lahko ustanovimo samo v času rasti, zato je nujno, da ga ustanovimo zdaj,« opozarja Jože Renar.

Veliki projekti podjetjem odpirajo vrata za nove posle in jim pomagajo do tujih partnerjev, ki iščejo izvajalce v Sloveniji.

Potencial so zasebna vlaganja v visoke gradnje

Da je gradbeni trg v Sloveniji znova oživel in da je čutiti zmeren optimizem za prihajajoče obdobje, se strinja tudi Polanič. »V Sloveniji pričakujemo nekaj novih infrastrukturnih naložb, ki bodo pozitivno vplivale na slovensko gradbeno panogo. Tržni potencial doma predstavljajo predvsem investicijska vlaganja zasebnega sektorja na področju visokih gradenj ter večji infrastrukturni projekti na področju železnic in projekti na obnovi državnih cest,« pravi Polanič. Še bolj kot državni infrastrukturni projekti pa naj bi rast gradbeništva poganjale naložbe zasebnega sektorja, pa tudi občin. Hkrati bo na voljo več evropskega denarja, še zlasti za izvedbo projektov v mestnih občinah, našteje.

Svetli časi so tudi na področju stanovanjske gradnje, ki raste že od konca leta 2016. Projektov je veliko, prav tako povpraševanja. »A želimo si, da bi bil to bolj stabilen proces, za kar bi morala z aktivno vlogo poskrbeti država,« pravi Renar. »Ta bi morala takrat, ko so zasebne naložbe v razmahu, omejiti svoje, v času pa, ko zasebne naložbe upadajo, okrepiti državne. To na primer počne Avstrija, pri nas pa je ravno nasprotno – ko se zaženejo zasebne naložbe, se zaženejo tudi državne,« dodaja.

»Glede na dobre kazalnike v gospodarstvu in relativno visoko gospodarsko rast v Sloveniji in širše

v Evropski uniji upamo, da se bodo pozitivni trendi začeli odražati tudi v gradbeništvu. Za dolgoročen razvoj panoge pa je pomemben tudi strateški pristop države, ki ga sedaj primanjkuje. Potrebno bi bilo začrtati cilje in projekte, ki so v državi prioriteta, in na podlagi tega razviti strategijo, ki bi zagotavljala stabilen obseg del in preprečila prevelika nihanja,« opozarja prvi mož Pomgrada.

S pomočjo uspešnih projektov do tujih partnerjev

V Pomgradu so lani izvajali (nekateri prenašajo še v letošnje leto) nekaj velikih in pomembnih projektov. »Dokončali smo odsek podravske avtoceste proti meji s Hrvaško, izvajamo tehnično zahtevno prenovo mostu na Ptuju in Vuhredu, posodabljam železniško infrastrukturo na progi Poljčane – Slovenska Bistrica, v Murski Soboti končujemo obvoznico, v Hočah pri Mariboru pospešeno gradimo novo tovarno za avtomobilsko multinacionalno Magna, nadejamo se tudi začetka gradnje prvega Ikeinega centra v Sloveniji,« našteje Polanič in dodaja, da jim takšni projekti odpirajo vrata za nove posle in jim pomagajo do tujih partnerjev, ki iščejo izvajalce v Sloveniji.

Letos bodo njihove prodajne aktivnosti usmerjene na področje prometa in infrastrukture. »V tem letu se v državi obetajo nekateri večji investicijski projekti, ki so za Pomgrad kot enega največjih gradbincev v

**IZZIV.
REŠITEV.
REZULTAT.**

državi zelo zanimivi. Verjamemo, da lahko pri njih, glede na naše reference, velikost, opremljenost in znanje, igramo pomembno vlogo,« meni predsednik uprave.

Med najpomembnejšimi navaja rekonstrukcijo in dogradnjo železniške infrastrukture v vzhodni Sloveniji (rekonstrukcija proge Maribor – Šentilj, rekonstrukcija železniškega vozlišča Pragersko in rekonstrukcija železniške proge Celje – Zidani most), na področju cestne infrastrukture je pomemben Darsov program, predvsem izgradnja druge cevi v tunelu Karavanke, preplastitve obstoječega avtocestnega križa in podrtje cestninskih postaj. Računajo tudi na povečano vlaganje Direkcije za promet v obnovo in gradnjo magistralnih cest v vzhodni Sloveniji, kjer imajo zaradi lastništva proizvodnih baz konkurenčno prednost, pa tudi na področje visokogradenj, kjer pričakujejo predvsem vlaganja gospodarstva v širitev svojih poslovnih zmogljivosti. »Na tem področju imamo zaradi lastne produkcije AB (armirano betonskih, op. p.) hal konkurenčno prednost, ki nam bo omogočila pridobitev teh poslov,« meni Polanič.

Optimistični zaradi številnih naložb

Tudi v družbi CGP, ki je lansko leto končala s 140 milijoni evrov prihodkov, za letos pa jih načrtujejo preko 100 milijonov, so optimistični. »Leto 2018 bi moralo

biti ugodno za gradbeni sektor, pričakujemo še kar nekaj investicij zasebnih investitorjev, pričakujemo pa tudi nadaljnja vlaganja v cestno in železniško infrastrukturo,« pravijo v CGP-ju.

Letos so njihovo zanimanje pritegnili projekti, kot so tunel Karavanke, izgradnja logističnega centra Lidl, rekonstrukcija Cukrarne, več projektov na železnicah ter vsi ostali projekti zasebnih investitorjev, pravijo v družbi.

Ugotavljajo, da država v infrastrukturo vlaga več kot pretekla leta, kar ocenjujejo kot pozitiven znak. »Edina skrb je, da bodo v naslednjih letih investicije zopet ustavili, kar bi pripeljalo do novega negativnega cikla na gradbenem trgu,« razmišljajo.

V CGP-ju se, podobno kot v drugih gradbenih družbah, trenutno srečujejo s pomanjkanjem delovne sile. »Zaposlujejo nove ljudi in vlagamo v izobraževanja mlajših inženirjev in delavcev. Naša največja skrb pa je, kaj se bo zgodilo, če raven naložb upade in ne bo več dela za vse,« razmišljajo v družbi. Poudarjajo, da nujno potrebujemo stabilno petletno naložbeno politiko na ravni države, saj da bi le tako lahko preprečili prevelika nihanja na področju investicij. gg

»Za dolgoročen razvoj panoge je pomemben strateški pristop države, ki ga sedaj primanjkuje,« opozarja Iztok Polanič.

trgograd

Podjetje Trgograd d. o. o., Litija, z izpostavamama v Litiji in Ljubljani je leta 1992 ustanovil Andrej Poglajen, kot malo gradbeno podjetje, ki je v lokalnem okolju zapolnjevalo vrzel na trgu.

Z dinamičnostjo in posluhom za tržne vzgibe se je skozi svojo zgodovino dograjevalo in poskušalo trgu ponuditi čim bolj kompleksne stvari iz področja gradbeništva, gradbenih storitev in gradbenih proizvodov, v zadnjem času pa je zaradi okoljevarstvene ozaveščenosti začelo s predelavo gradbenih odpadkov.

Do leta 2000 je podjetje zaposlovalo 25 ljudi in s svojo lastno mehanizacijo gradilo tako nizke kot tudi visoke gradnje v občinah Litija, Šmartno pri Litiji ter v bližnji okolici.

»S skupnimi močmi ustvarjamo dobro povezano ekipo, ki se iz leta v leto širi in izpopolnjuje ter nadgrajuje. Trenutno podjetje zaposluje 145 ljudi. Delamo na različnih področjih gradbeništva, izvajamo tako nizke kot visoke gradnje in letno skupaj ustvarimo v povprečju 20 milijonov evrov prihodkov. Potrditev za dobro poslovanje smo prejeli v zaključku lanskega leta, ko nam je izračun bonitetne hiše BISNODE pokazal zlato bonitetno odličnost, kar nas uvršča med poslovno najbolj stabilna podjetja,« povedo v podjetju.

